

Massmediernas enfaldiga typer

**Kroppar
och
begär i
mediebruset**

28 OKTOBER 2015

SEX, UNGA OCH SKOLANS ROLL

Maria Jacobson

IMAGES LIMITED

**MARIA EDSTRÖM
MARIA JACOBSON**

Maria Jacobson
Journalist, författare,
granskare, mediekritiker

UTGÅNGSPUNKTER

- ◆ Mediebruset
- ◆ Familjen Medieström
- ◆ Visuella budskap
- ◆ Olika genrer:
 - Tittartoppar i tv
 - Filmtoppar
 - Upplagemässigt största tidningar
 - Reklampelare på stan

URVAL

©Edström & Jacobson
Massmediernas enfoldiga typer
2014

IMAGES LIMITED

1994

Dagens Nyheter
Dagens Industri
Frida

Vecko-Revyn

Kalle Anka

Fantomen

Rapport

Sportnytt

Reklampelare

Expressen

Årets Runt

Damernas Värld

Aktuell Rapport

Teknikens Värld

MTV

Efterlyst

Rederiet

Glamour

Baywatch

Tre minuter

Barntrean

Kommissarie Morse

Hunter

Schindler's List

Hot Shots 2

2004

Dagens Nyheter
Dagens Industri
Frida

Vecko-Revyn

Kalle Anka

Fantomen

Rapport

Sportnytt

Reklampelare

Aftonbladet

Allers

Amelia

Slitz

Bilsport

Må Bra

Metro

Gokväll

MTV

Efterlyst

Vänner

Mitt liv som död

Dolce Vita

Farmen Skärgården

Simple Life

Time Out

24

Så som i himmelen

Day After Tomorrow

2014

Dagens Nyheter
Dagens Industri
Frida

Vecko-Revyn

Kalle Anka

Fantomen

Rapport

Sportnytt

Reklampelare

Aftonbladet

Allers

Amelia

Café

Illustrerad Vetenskap

Må Bra

Metro

Gokväll

Landgång

Lyxfällan

Halvåtta hos mig

Vikings

Böda camping

The Big Bang Theory

Bolibompa

NCSI Los Angeles

Aftonbladet webb

Blogg: Blondinbella

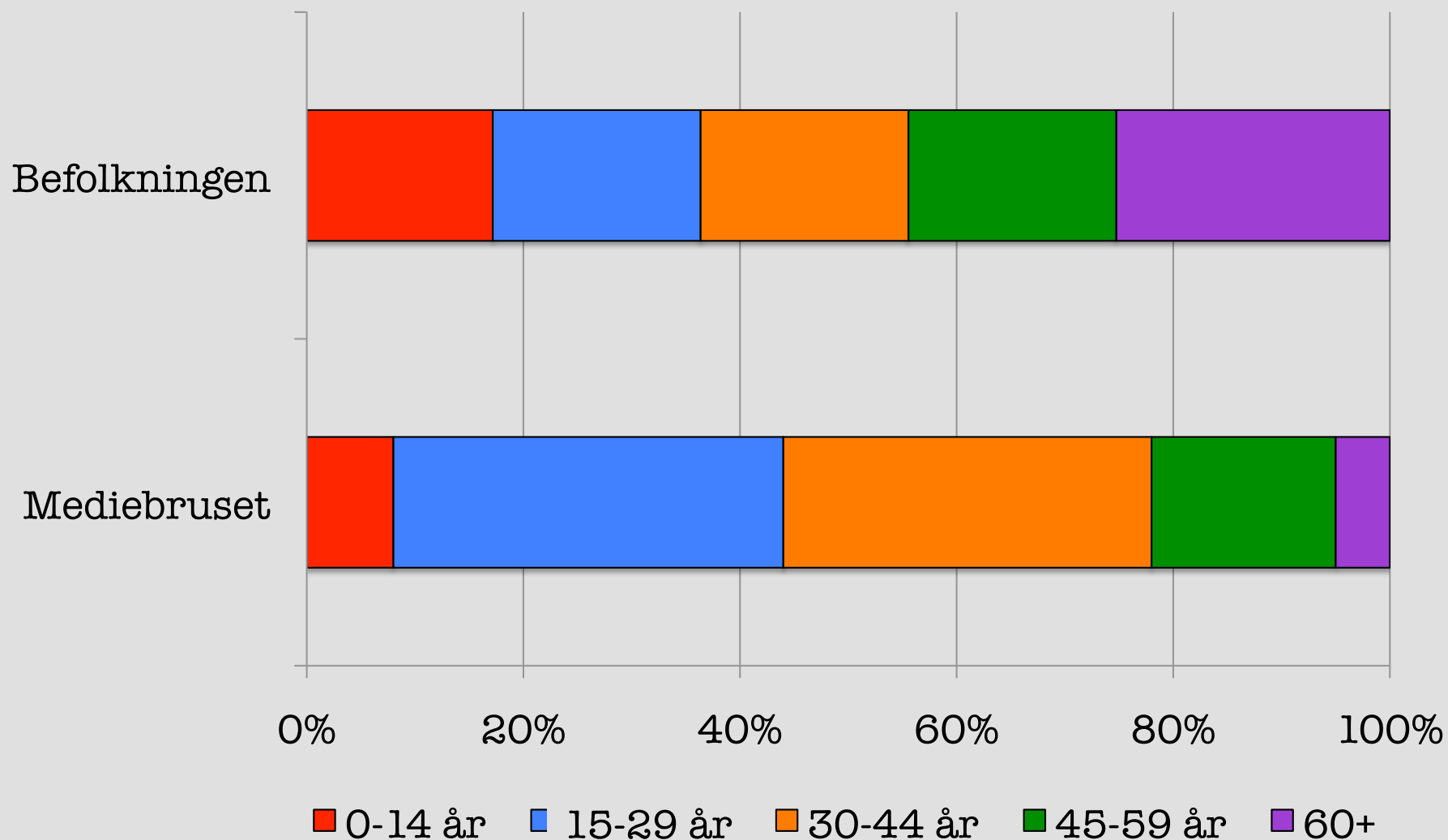
Blogg: Zara Larsson

Dracula Untold

Frozen Ground

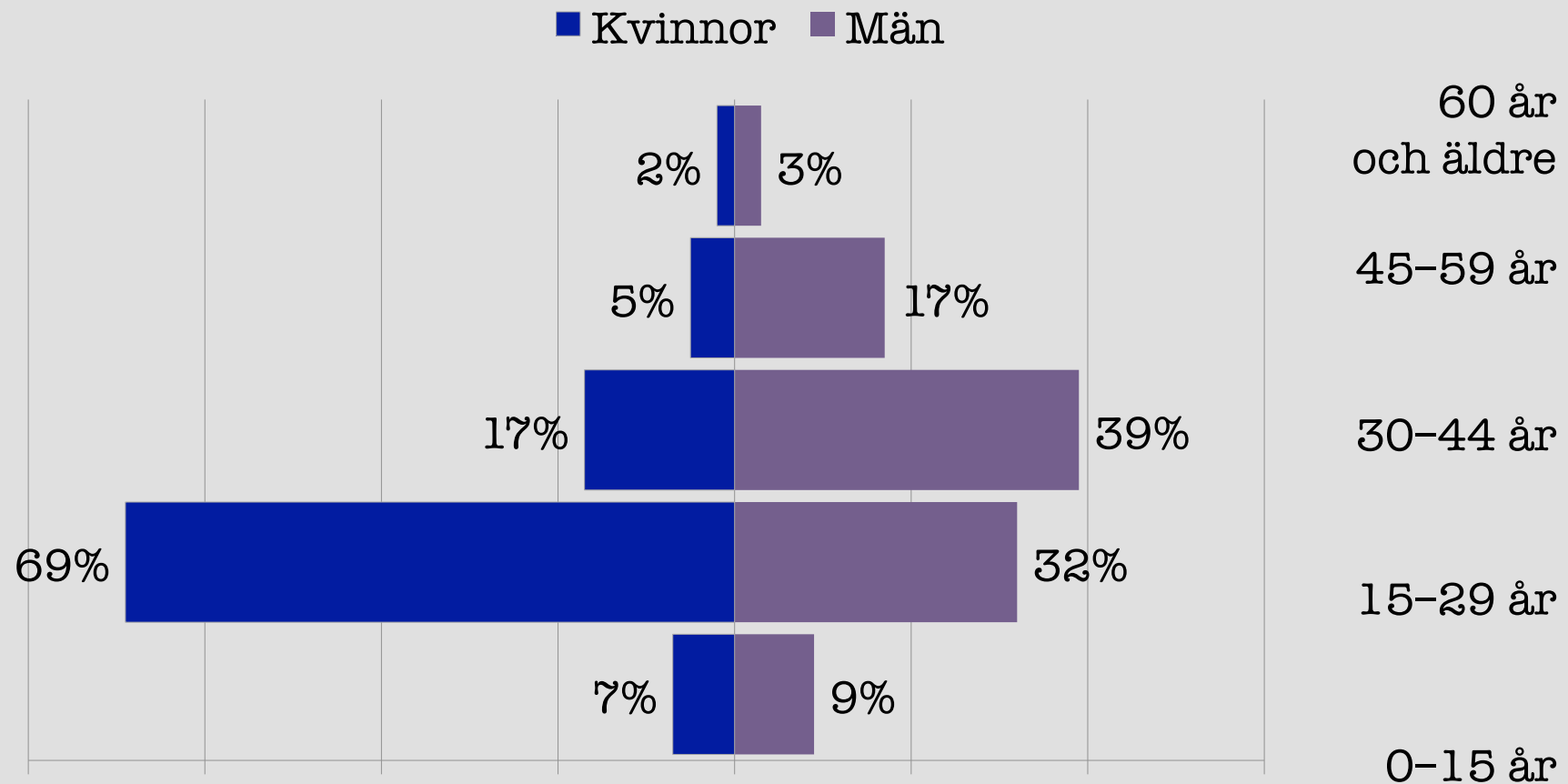
	1994	2004	2014
Antal aktörer	1245	1919	2173

Befolkningen och mediebruset 2014

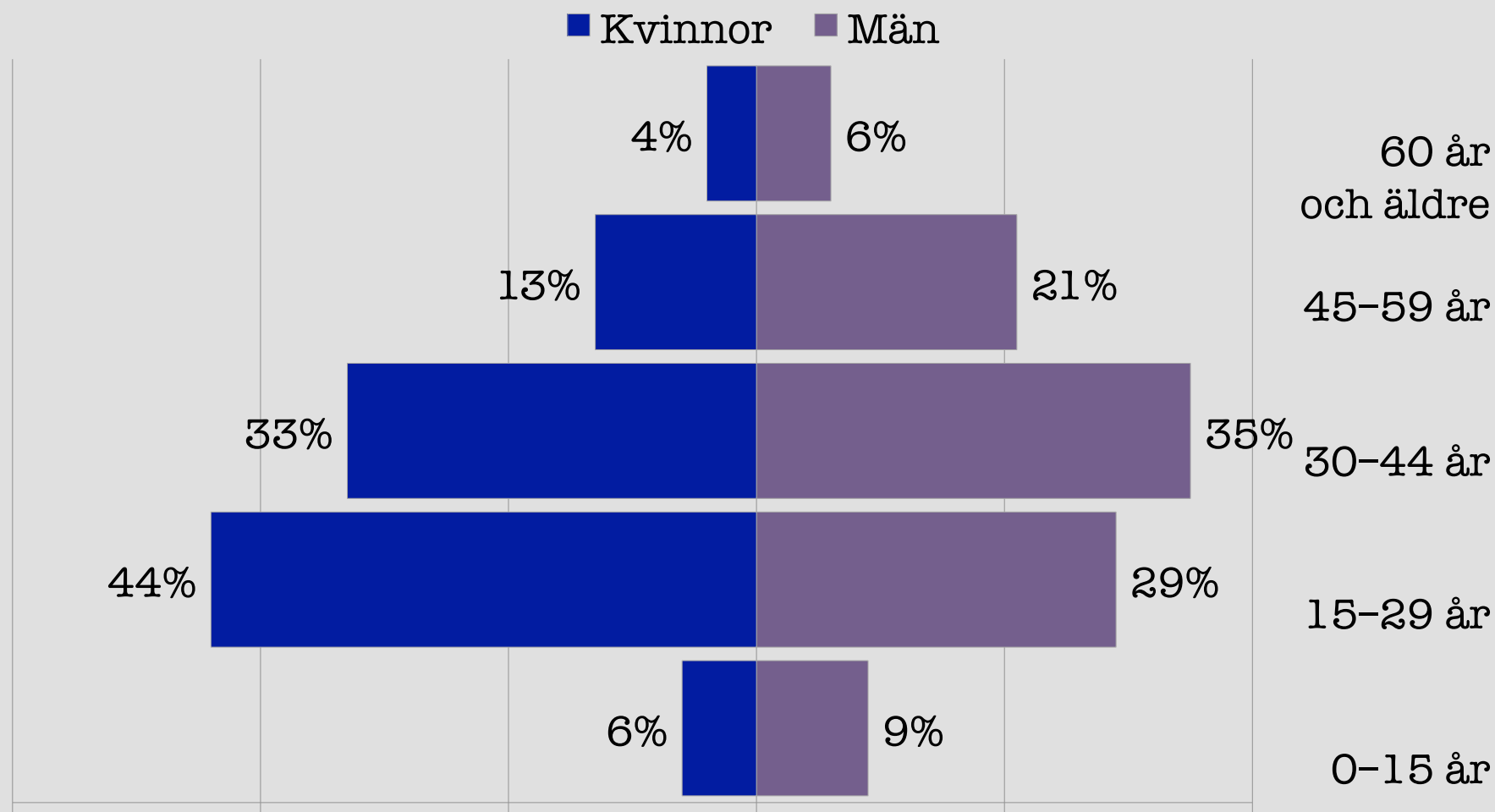
Ålderstrappan i mediebruset

1994

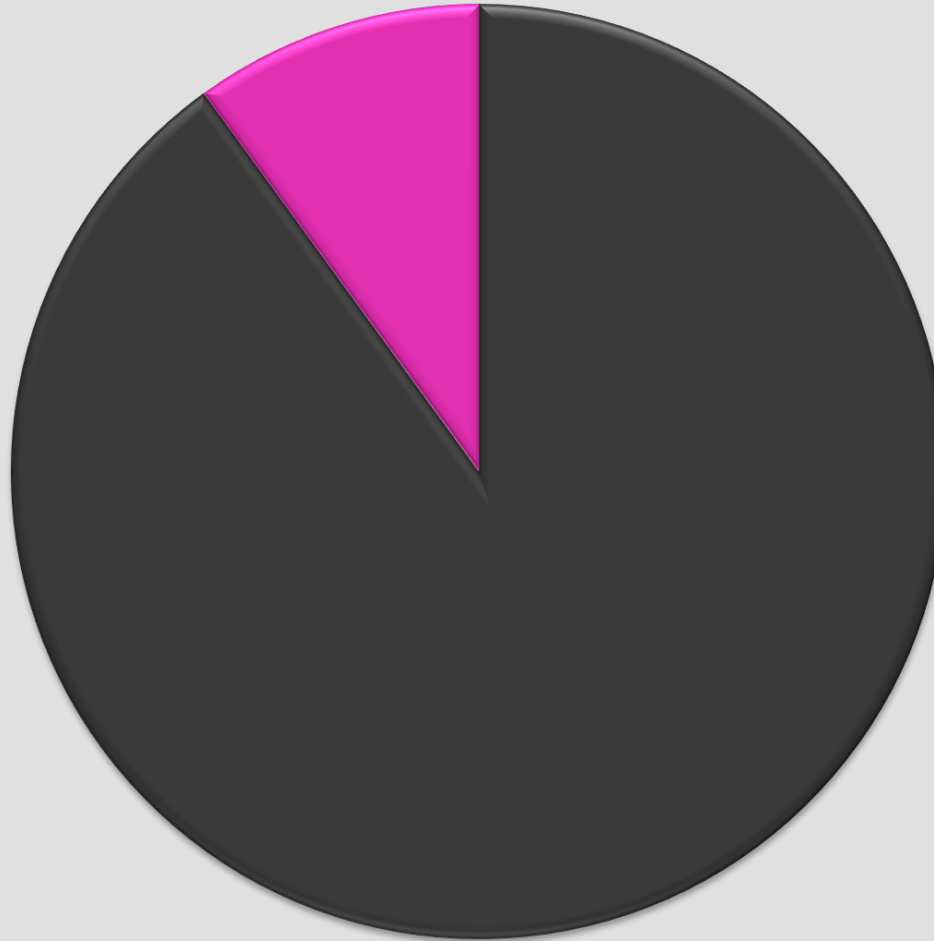
Ålderstrappan i mediebruset

2014

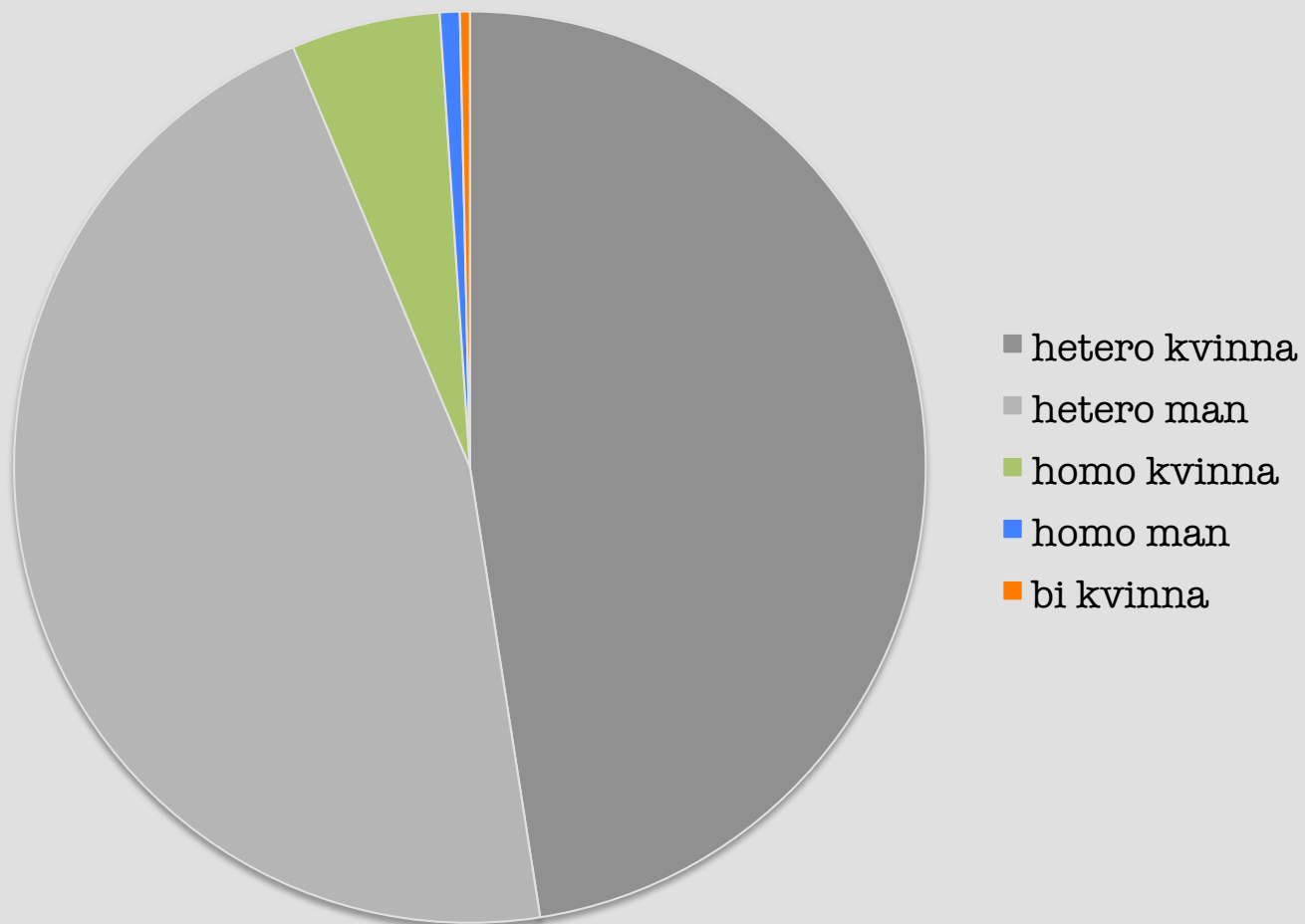

Vitt dominerar bland aktörerna

■ Vit
■ Icke-vit

Heterosexualitet dominerar bland aktörerna

STEREOTYPA SKILDNINGAR

- ◆ Överförenklingar
- ◆ Normativa –föreskriver vad samhället/kulturen anser är åtråvärt och attraktivt
- ◆ Strukturerade föreställningar om egenskaper och attribut som tillskrivs alla medlemmar i en kategori
- ◆ Ofta fördomsfulla
- ◆ En dimension av diskriminering
- ◆ Följer samhällets maktstrukturer

Modeslaven 2014

Modeslaven – kläder och mode det absolut största ämnet, dels i reklam dels i reportage. Uttrycken är könsmärkta i färger, poser, - fötterna ansiktsuttryck. När vi i Allt är Möjligt varit på ex skolor och föreläst har vi ibland använt bilder i workshops, pröva poserna – hur känner en sig?

Skönhetsslaven

Stort område är också utseende. 1994 kvinnodominerat men tio år senare dök män upp som skönhetsobjekt.

Kärleksgudinnan

Sex samlevnad, relationer är också stora ämnen – men vi tyckes oss se en något mer påklädd sexualisering av kvinnor 2014. Vi ser en uppdelning av sexualiteten i den traditionella hora/madonna-dikotomin. De tidigare pornofierade bilderna var starkt präglade av en manliga heteronormativa blicken – det vill säga bilden av kön konstrueras utifrån en föreställning om kön som attraherar heterosexuella män.

Madonnan som inte uttrycker någon explicit sexualitet, mer oskuld, renhet som framhävs genom blick språk, ljus, färg osv

Projektören

Män med makt förekommer fortfarande i hög grad, särskilt i nyheter och är sig bildmässigt ganska lika under åren. Projektören fångas på bild in action medan.

De här maskuliniteten kan sägas vara konstruerad i en hierarki av maskulinitet – mannen man makt har fortfarande stort utrymme i medierna och i världen.

Den här bildtyp är påklädd men kroppsligt berättar de om kontroll, behärskning både på ett fysiskt och mentalt plan. Vi ser också en tendens till att kvinnor förekommer i mer offentligheten och i maktpositioner – här står arbetsmarknadsminister Ylva Johansson i en traditionell power pose

He-mannen

Den traditionella fysiska hjälten finns kvar, kan vara en soldat eller atlet, rädda världen – kan vara både en hjälte och förövare. Rädda freden, försvar mot terrorism och nu mer fokus på att tänja sina egna gränser – en ökande individualism med betoning till den egna kroppen.

Drömprinsen

Den här typen av ickesexualiserade mansbilder är sig ganska lika under våra undersökningsår – bilder som ofta riktas till unga tjejer. Skapade också ur en heteronormativ blick

Kärleksguden

Men av bruset går också att utläsa en ökad sexualisering och objektifiering av den maskulina kroppen både när det gäller relationer, skönhet och mode. Även denna kropp är kontrollerad, inte så mycket av klädsel som av träning. Frågan är hur begäret till dessa kroppar formuleras? Finns det ett såväl heteroerotiskt som homoerotiskt begär ?

Den här typen av nakenhet kallas ibland för heroisk, till skillnad från poserade nakenhet.

Det finns en intressant paradox med att maskuliniteter objektifieras och exploateras ur sexuell och utseende synpunkt. Att ägna sig åt sitt utseende, sitt skönhetskapital har under långt främst ansetts vara ett feminint beteende, ett beteende som feminiserat. Detta har skiftat i historien och nu är vi i en sådan period igen – men beteendet syftar till att skapa en klassiskt ideal för maskulinitet .

Förändringar & kontinuitet 1994 - 2014

- ◆ Medierna följer samhällets dominerande normer i fråga bland annat om kön, sexualitet, funktionalitet, utseende och form
- ◆ Queer och normbrytande inte särskilt synligt
- ◆ Lyfter fram önskvärda kroppar
- ◆ Explicit sexualisering nedtonad – migrerad till internet?
- ◆ Maskulinitet framstår tydligare som konstruerad – groomad – liksom tidigare femininitet
- ◆ De yngsta och de äldsta fortfarande underrepresenterade
- ◆ Uppdaterade stereotyper
- ◆ Mycket är stabilt över en 20-årsperiod
- ◆ Feminister syns

Maria Jacobson
maria.jacobson@journalistica.se
@SigneratMJ

IMAGES LIMITED

**MARIA EDSTRÖM &
MARIA JACOBSON**